SIBIIU

Anul al 55-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei

Nr. 188 Joi 14 Iulie 1938
12 Pagini P III

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. ⅄ T. No. 120.288/932

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Bunii gospodari

O bună administrație a intereselor publice este condiționată în primul rând de calitățile și pregătirea celor puși să administreze și numai în al doilea rând de mijloacele materiale ce le stau la îndemână. Căci adesea s'au văzut unități administrative, cu foarte frumoasă zestre materială, dar care, prost gospodărite, încheiau cu bilanțuri dezastruoase.

După cum iarăși se cunosc cazuri, când administrații publice falimentare au putut fi readuse la stări înfloritoare, datorită priceperii și energiei unor buni conducători.

E adevărat că sarcina conducătorilor de administrații publice — și acestea pot fi comunele, județul sau statul, — iar în viitor și provincia — poate fi mult ușurată atunci când ea se exercită în cuprinsul unei colectivități, în care educația cetățenească și simțul gospodăresc și de răspundere au atins un grad superior de desvoltare.

Dar și în această privință, nu e mai puțin adevărat, că chiar acolo unde aceste virtuți colective sunt în carență, bunul conducător, prin energia, priceperea și tenacitatea lui, poate să le creieze sau — la nevoe — să le suplinească, prin sporite eforturi personale.

Așa dar, marea problemă a zilei de azi, ca și din toate timpurile, este aceea de a descoperi pe bunul administrator, care, ridicat în scaunul de răspundere, să știe să stăpânească situația și să îndrumeze pe calea cea bună interesele publice, din sectorul încredințat păstoriei sale.

Alegerea bunului gospodar public a preocupat într'adevăr societatea omenească din cele mai vechi timpuri. Din istoria faimoaselor cetăți grecești, ne amintim cazul Miletului, vechea capitală a Ioniei, oraș bogat, cu venituri considerabile, a cărui populație era alcătuită mai mult din negustori și corăbieri, cari toată viața lor băteau mările și oceanele până la capătul lumei cunoscute în vremea aceea. Ei bine, în ciuda avuțiilor de care dispuneau orașul și populația, gospodăria municipală era catastrofală: străzile murdare și rău întreținute, apa de băut proastă și puțină, paza publică și ea ca vai de lume, iar datoriile cetății creșteau în fiecare an.

Care să fi fost rădăcina răului?

Nu e greu de ghicit: cei mai buni cetățeni ai Miletului erau plecați mai toată vremea cu corăbiile după interesele lor negustorești. In lipsa lor, trebile cetății încăpeau pe mâna nepregătiților și înfigăreților, în timp ce gospodarii bătrâni și înțelepți rămâneau în umbra meseriei lor.

Dar situația aceasta nu putea dăinui la infinit. Mai ales, că nu departe de Milet, o biată insuliță, Pardos, mult mai săracă decât Milet, într-un cât locuitorii ei își trăgeau veniturile doar din cultura pământului, era cunoscută ca model de gospodărie și de bună rânduială.

S'au trezit, deci, într'o bună zi agricultorii din Pardos cu o delegație a negustorilor din Milet, rugându-i, să le destăinuie și lor secretul excelentei lor gospodării. La care cei din Pardos au răspuns: Duceți-vă în orașul vostru și cercetați casa, grădina și locul de cultură al celor ce rămân acasă și acolo unde veți găsi casa măturată și îngrijită, grădina plivită și înflorită, ogorul lucrat la timp și 'n bune condițiuni, opriți-vă și notați numele gospodarului.

Pe cei mai buni din această luați-i și așezați-i cu cinste la locul de conducere și vrednicia lor vă va spăla obrazul de rușinea celor cari v'au gospodărit până acum.

Așa au făcut Milezienii și au scăpat de toată ocara.

Din nenorocire, nici la noi nu s'a ținut multă vreme seama de acest principiu, simplu dar sănătos, de selecționare a celor chemați în fruntea trebilor gospodărești, deși e singurul care nu dă greș.

Să avem mereu în minte învățătura gospodarilor din Pardos.

ASPECTE SOCIALE DIN ARDEAL

SPRE COOPERAȚIE

de I. AGÂRBICEANU

Alcătuirea unei clase mijlocii în România peste tot, și în Ardeal, ca și în celelalte provincii noui, în deosebi, cade într'o vreme foarte neprielnică. Este epoca marei industrii, a marelui comerț, și a legăturilor și dependențelor internaționale ale acestora. Nu e nevoie numai de capital, ci și de o largă și temeinică experiență, de legături continue în comerțul și industria străină, ba chiar de o cultură personală superioară. Comerciantul, meseriașul și industriașul mic atârnă azi în mare măsură de comerciantul, industriașul și meseriașul cu ateliere mari, cu uzine, cu depozite mari. Mai întâi de cel indigen, și prin acesta, de cel străin.

Știm cu toții cine deține azi, în toată lumea, majoritatea capitalului, și cine mijlocește legăturile internaționale în industrie și comerț, prin cine se fac marile tranzacții.

La noi situația e și mai gravă decât în alte țări.

Un fenomen s'a observat în Ardeal și înainte și, mai ales, după Unire: oriunde s'a deschis o firmă românească, un atelier, o uzină, boicotul a început îndată împotriva ei din partea minoritară. Ceeace, în definitiv, nu e un motiv de a-i acuza: lucrează în interesul lor, cum e și firesc, și în deplină solidaritate.

Pe de altă parte concurența e de-adreptul strivitoare pentru modestele începuturi românești. Iar sprijinul românilor e ca și inexistent. Noi nu avem încă simțul și conștiința solidarității naționale în ce privește sprijinirea clasei noastre mijlocii dela orașe.

Numai oameni deosebit înzestrați au ajuns, după Unire, biruitori, în comerț mai ales. Ii poți număra pe degete în fiecare oraș mai mare din Ardeal.

Dar aceștia, pe lângă o deosebită pricepere în meseria lor, au dispus și de capital, au putut să țină și legături cu străinătatea, trecând granița odată, de două ori, în fiecare an. Ei s'au ridicat și și-au consolidat întreprinderile independent de marea industrie sau marele comerț din țară, care, cum se știe, este în optzeci de procente în mâini minoritare. S'au ridicat chiar contra acestora.

E un fenomen pe care-l văd plin de învățături și consecințe.

Intâia învățătură și întâia consecință este că, în situația de azi, cucerirea orașelor prin clasa mijlocie românească, nu este posibilă prin începuturi de mici proporții. Pe această cale, așa numită evolutivă, prin care unii cred că vom ajunge să deținem majoritatea industriei, comerțului, meseriilor, ne-ar trebui poate mai mult de un veac pentru a ajunge să reprezentăm, cel mult în cincizeci de procente, clasa mijlocie sau burghezia orașelor din Ardeal. Cei cari cred în această metodă, a cuceririi lente a orașului străin, prin satul românesc, se reazimă pe principiile democratice ale concurenței libere, fără nici o umbră de agresiune pentru minoritari.

Oricine se gândește însă că nici evoluția orașelor, a comerțului și a industriei, nu stă pe loc, se gândește cu groază la vremea ce ne-ar trebui, între împrejurările actuale, să stăpânim orașele, pe lângă o astfel de metodă. Inițiativa particulară de mici proporții putea avea sorți de izbândă înainte cu o jumătate de veac. dar nu azi, când toate cetățile comerțului și ale industriei sunt în mâinile minoritarilor autohtoni, și, prin ei, în dependență de străinătate, de cursul mondial al producției și al desfacerii.

Elementul românesc din Ardeal nu poate ține azi piept concurenței pe teren industrial și comercial minoritarilor decât prin-

(Continuare in pag. 2-a)

Parcul „Mihail Eminescu" din Botoșani

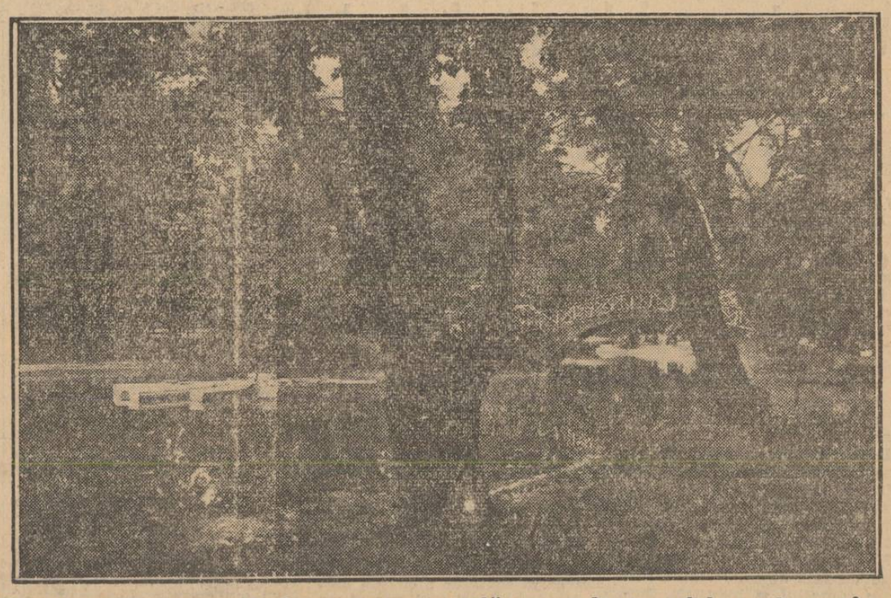

O vedere din romanticul parc care poartă nume le marelui poet român

Cutremurul din Banat

Periam, 10 Iulie

Cutremurul, care s'a simțit în ziua de 7 Iulie, ora 8.45 dimineața în regiunea noastră a fost destul de puternic.

In comuna Periam s'au dărâmat trei coșuri, iar în comuna Igriși s'au dărâmat turnul bisericei, casa națională precum și mai multe coșuri. Bubuiturile subterane s'au auzit tare.

Prigoană contra cehilor din Germania

Praga, 11 (Radio Central). „Ceske Slovo" anunță din Reichenberg că autoritățile germane dela granița cehoslovacă supraveghiază și prigonesc pe cehii din această regiune. Numeroși cehi au fost arestați, iar conaționalii lor din republică, veniți să-i viziteze, sunt supuși celui mai riguros control.

Peste o sută de gospodării pradă flăcărilor

Belgrad, 11 (Rador). — Un incendiu a izbucnit azi noapte în localitatea Cergarhi în apropiere de Gostivar.

Cu toată intervenția tuturor posturilor de pompieri din împrejurimi focul, ajutat de un vânt puternic, s'a răspândit cu repeziciune.

Peste o sută de gospodării au fost complet distruse. Pagubele sunt foarte mari. Din fericire nu au fost victime omenești.

Douăzeci și sase persoane intoxicate după ce au mâncat carne de căprioară

O DOAMNA A INCETAT DIN VIAȚA

Șimleul-Silvaniei, 10 Iulie

Intr'o familie bună, din Șimleul-Silvaniei, s'a dat o cină vânătorească, la care au participat peste 30 persoane, tot din familii bune.

A doua zi s'au înregistrat 26 cazuri de intoxicare. Nu s'a precizat încă dacă intoxicarea a fost provocată de alterarea cărnii, care s'a servit după 3 zile dela vânare, din plumbul alicelor, sau din vasele în care a fost gătită mâncarea.

Din cele 26 persoane intoxicate, soția d-lui Ioan Moga, casierul Băncii Naționale, din localitate, simțindu-se mai rău, având și boală de inimă, a fost transportată cu Salvarea la Cluj, unde a încetat din viață.

Se crede că ceilalți intoxicați au trecut peste orice pericol.

Jocul umbrelor chinezești

de EM. HAGI MOSCO

Intărirea stăpânirilor din afară de metropolă, este grija de căpetenie a marilor puteri cu imperii coloniale întinse, iar jocul ocupării punctelor strategice ,fie de trecere, fie de bază, nu încetează o clipă. Războiul de uzură de rasă și totodată cu substrat adânc economic dintre Japonia și China, a pus iarăși în discuție, ca niciodată până acum, chestiunea așa numitelor concesiuni europene. Ele sunt în primejdie să nu mai fie recunoscute de către Japonia care, în clipele de față, este stăpâna teritoriilor chinezești ,pe cari au fost date acele concesiuni. Fără îndoială, că Japonia nu va cruța nici un mijloc pentru ca ideea, vânturată cândva, a împărțirii Chinei între marile puteri, să fie înlăturată pentru totdeauna.

Cercuri oficiale din Orient, oficios desmințite de Franța, spun că aceasta din urmă a pus stăpânire pe arhipelagul paracel. De fapt, acele insule sunt mai mult stânci de coraliu așezate între Filipine și Indochina, la Sudul insulei Hai Nan, acest punct strategic deosebit de important comandând Sudul Chinei cu concesiunea franceză Kuang-Cen-Uan, Tonkinul și Nordul Indochinei franceze. De curând, generalul japonez Ugaki a făcut declarații nelinițitoare privitor la această insulă, pare-se ocupată provizoriu de japonezi în vederea unei noui acțiuni împotriva Chinei.

Când în 1898, Kuang-Cen-Uan a fost arendat Franței pe 99 de ani, s'a pus chestiunea, acestei insule Hai Nan, aflată la depărtare de o oră cu avionul de coastele Tonkinului. China lua îndatorirea să nu concesioneze insula, chiar vremelnic, nici unei puteri străine, fie pentru bază navală, fie pentru depozit de cărbuni, dar astăzi, sub noua ei înfățișare, China este tot stăpâna insulei și în acelaș timp ea este ocupată de Japonia. Pe de altă parte, juridicește, războiul dintre China și Japonia, întrucât **nu este declarat**, nu există față de celelate națiuni ,astfel că toate înțelegerile Chinei cu alte state rămân întregi.

Dar lăsând deoparte acest paradox teoretic deocamdată respectat, faptul concret este acela că stăpânirea de către Japonia a acestui punct strategic de primejdioasă supraveghere a întregului golf al Tonkinului, împlinește, cu insula Formosa, lanțul înconjurător japonez al Chinei. Iată, așa dar, o nouă întorsătură a conflictului sino-ja-

(Continuare in pag. 2-a)

Note și impresii din Italia

Orașele moarte: Pompei și Herculanum.— Ultimele săpături dela Pompei

de R. SEIȘANU

Voind să vizitez cele două orașe moarte dela poalele Vezuviului — Pompei și Herculanum — am luat trenul de dimineață din Napoli. Calea ferată, care șerpuește de-alungul coastei mărei, traversează dela Portici până dincolo de Pompei, în direcția Castellamare, torenții de lavă ce sau revărsat cu prilejul erupțiilor trecute. Cel de lângă Resina, provenit din erupția Vezuviului din 1794, are o lățime de aproape 700 m. și o adâncime de 12 m. Până dincolo de orașul *Torre Annunziata* solul este brăzdat de aceste râuri de lave solidificate, care, revărsate din vârful craterului, în toate direcțiile, s'au coborît până la *Massa di Somma* și *S. Sebastian*. Atunci au fost distruse orașele *Resina, Torre Annunziata, Massa din Somma* și *S. Sebastiano*. Ele au reînviat, ca pasărea legendară, Phoenix, din propia lor cenușă, căci au fost reconstruite chiar pe massa de lavă ce le-au acoperit și distrus.

In apropiere de castelul din Resina, sunt ruinele anticului oraș roman, *Herculanum*. Lângă vechiul Pompei — din care numai câteva părți au fost desgropate — s'a construit un nou oraș cu acelaș nume; iar în locul orașului antic, *Stabies*, ce era situat pe coasta orientală a golfului Napoli, — distrus și el, ca și celelalte două din apropiere: *Pompei* și *Herculanum* cu prilejul primei erupții catastrofale din anul 79 — s'a ridicat orașul *Castellamare*, dominat de muntele San Angelo și al cărui nume oficial este *Castellamare de Stabia*.

Oamenii din partea locului, cu toate că stau, nu la figurat, ci real, „pe un vulcan"; care au mereu în fața ochilor lor mărturia dezastrelor ce le-au pricinuit erupțiile repetate ale Vezuviului, dela 79 până la 1895 și știu bine pericolul grav la care sunt expuși — căci o altă erupție catastrofală nu-i exclusă — totuși ei se consideră într'o relativă siguranță.

Cum se explică acest optimism, când Vezuviul nu-i un vulcan stins, când craterul său e înconjurat aproape în permanență de vapori calzi și când materiile ferbinți din interior pot oricând, sub presiunea enormă a gazelor, să fie proiectate afară, sub forma de torenți de lavă, de piatră ponce înroșită de focul din interiorul vulcanului, de scorii, sau de așa zisa ploae de cenușă, care, în realitate, nu este decât tot lavă, dar foarte fin pulverizată?

Omul e singura vietuitoare ce trăește în toate regiunile globului pământesc și chiar în cele știute primejdioase existenței sale și dezvoltării civilizației sale.

Birjarul din Noul Pompei, care în trăsura sa acoperită de o pânză albă, mă transporta spre vechiul Pompei, îmi spunea pe drum:

— „In fiecare zi duc vizitatori străini la Casa Bianca, colo sus, pe Vesuviu, de unde se desfășoară o priveliște măreață spre Napoli, Castellamare și Sorento și văd aceeaș priveliște. Pentru ce n'aș vedea și mâine și poimâine, ceeace văd azi și ceeace

(Continuare in pag. 2-a)

Lupta pentru infrânarea speculei

Piața „Adis Abeba" din Capitală care urmează să fie dărâmată zilele acestea. (Vezi darea de seamă în corpul ziarului)

După lucru, petrecere!

Ducele Mussolini, după ce a participat la deschiderea campaniei treeratului, dansează cu o țărancă.

FILME

— Unde te duci în vara asta?

— Nicăeri, draga mea. Viața s'a scumpit și datoriile noastre s'au mărit.

— Icsuleasca a plecat?

— Nu știu. Nu mă mai interesează.

— Erați prietene bune. Zilnic împreună, sau la telefon.

— S'au schimbat lucrurile de când domnul e în pâine.

— Vrei să spui în franzelă.

— Ba chiar în cozonac. Leafă mare, automobil luxos, toalete grozave, plimbări, străinătate, — nu mai are vreme să se ocupe de cunoștințele sale... Și când te gândești, draga mea, cine este!.. Tatăl ei, fost subcomisar pe vremuri. Mama ei zicea „mersi" când i se săruta mâna, și spunea: prefer mai bine; are tupeu obraznic; a murit de subit; vezi Marițo, că defilează lampa; soseaua dela Rucăr merge în zevzecuri; i-a respirat conceduil, — câte și mai câte boroboațe deastea!

— Ea însă este instruită, binecrescută și frumoasă.

— Era altădată, când își vedea lungul nasului... Inchipuește-ți, draga mea: o salut din tramvai și nu oprește automobilul ca să mă ducă acasă!... Preferă să întoarcă țeasta, făcându-se că nu mă cunoaște... Să nu mori?... Dar bun e Dumnezeu... Ca mâine o s'o vezi mergând pe jos și încântată să-i plătești un bilet de tramvai la remorcă.... Nu pot s'o sufăr... Ii ziceam Bibilico; acum nu mai e pentru mine de cât Icsuleasca

— Telefonul!

— Da... Mă ierți un moment... Allo!... ... A! ce plăcere!... Ce mai faci, Bibilico.... scumpo.. drăgălașo?... Vrei să mă vezi?.. Oricând... Chiar și acum.. Am aici o prietenă, dar n'o să se supere, căci o s'o luăm cu noi în tramvai... Cum?... zici că vii cu automobilul?.. Și o iei și pe ea!... Vai, ce drăguță ești!... Tocmai vorbiam despre tine.. despre calitățile tale... Mă îmbrac numai-decât... Eram așa de sigură de acest gest... Familie bună, educație, fină, situație meritată... Te pup!

Don José

PLOI DE VARĂ

Furtuni și averse în toată țara. — Timpul s'a mai răcorit

Duminică a fost o zi grea pentru locuitorii Capitalei. Căldura i-a copleșit, pur și simplu. Soarele de cu dimineață a început să reverse asupra orașului valuri de căldură și în bătaia razelor arșița s'a pornit necruțătoare. La amiază nu mai era de trăit. Termometrele arătau 38 de grade la umbră, aproape 60 de grade pe sol. Zăduful se lăsase apăsător. Lumea în goană după puțin aer sau după puțină răcoare a năpădit strandurile, grădinile sau pădurile din împrejurimile orașului, fără a simți totuși vreo schimbare mai apreciabilă. Abia pe înserate, au apărut spre apus câțiva nori prevestitori și odată cu ei s'a pornit vântul, care a adus în cursul nopții mult așteptata răcorire. Luni dimineață termometrul scăzuse la 20 de grade și bietul bucureștean a putut să treacă o zi în care temperaturile n'au mai depășit 30 de grade.

Căldura a fost tot atât de grozavă și în restul țării. La Chișinău s'au înregistrat 38 gr. la umbră, pe Bărăgan și în câmpia Dunării 38 gr., la Brașov 35 gr., până și la Sinaia la amiază au fost 31 gr. Canicula a atins însă maximul la Craiova, unde cea mai ridicată temperatură din cursul zilei a atins 40 de grade la umbră. Incă două grade în plus și craiovenii ar fi deținut recordul de temperatură înregistrat până acum la noi în țară.

PLOI TORENȚIALE ȘI FURTUNI

Incepând de Duminică după amiază, ploi repezi de vară s'au pornit mai întâi în părțile de apus ale țării, extinzându-se apoi și în cele de răsărit. Ele au avut o violență deosebită, fiind însoțite de numeroase descărcări electrice și pe alocuri de grindină. Ploile au dat cantități apreciabile de apă, care au mers până la 42 de litri de apă pe metrul pătrat de teren (la Câmpulungul moldovenesc).

In câmpia Dunării a plouat mai puțin și numai în câteva localități de prin Oltenia. In schimb în Ardeal ele au avut un caracter torențial.

Iată, după situația dată de Institutul meteorologic central, care sunt localitățile mai principale unde a plouat și cantitățile de apă măsurate: Arad (34 mm.), Oradea (32 mm.), Timișoara (31 mm.), Satu Mare (24 mm.), Deva (18 mm.), Mediaș (18 mm.), Cluj (12 mm.), Brașov (8 mm.), Bistrița (6 mm.).

Deasemenea a plouat pe toată valea Prahovei și în regiunile de munte.

In urma ploilor căzute temperaturile au scăzut simțitor, de lucrul acesta resimțindu-se și Capitala.

Situația atmosferică se menține favorabilă ploilor torențiale, așa încât cerul va prezenta un aspect mai variat și în orice caz temperaturile nu vor mai atinge, pentru un moment cel puțin, valori sahariene. Rămâne să vedem în ce fel vor evolua lucrurile peste câteva zile.

SCRISORI DIN LONDRA

Politica d-lui Chamberlain

de AUGUR

Londra, Iulie

In Anglia e obiceiul ca partidul dela putere să înceapă să prepare alegerile parlamentare, cel puțin cu un an înainte. Afară numai dacă nu se produce un eveniment neașteptat care hotărăște atitudinea alegătorilor, aceștia au nevoie de o pregătire destul de lungă, pentru ca votul lor să fie asigurat unuia sau altuia din partide.

Astăzi, în mod cu totul legitim, politica d-lui Neville Chamberlain e dominată de apropierea unei perioade electorale, căci reînoirea Camerei Comunelor se va face în toamna anului 1939, cel mai târziu. E necesar să se amintească acest fapt, căci altminteri ar fi greu să se înțeleagă mobilele politicei guvernului, sau să urmărească desvoltarea ei zilnică.

Șefii partidului conservator manevrează de câtva timp spre a lua o poziție de plecare, favorabilă viitoarelor campanii electorale. Această poziție o iau din voința de a evita războiul, dacă e cu putință. Mai deunăzi chiar, la Kettering, d. Neville Chamberlain a găsit ocazia să-și proclame dorința de a salva pacea, evitând încăierarea generală în Europa. O astfel de luare de poziție nu împiedică totuși pregătirea unei puternice apărări naționale. Dar ea se armonizează perfect cu sentimentul fundamental al englezilor, care urăsc ideea unui conflict armat ce i-ar împiedica să lucreze în liniște la desvoltarea relațiilor lor mondiale. Tipul discursului care se conformează cel mai mult cu această mentalitate engleză a acela în care oratorul proclamă: „V'am scăpat de războiu". Discursul însă, care e sigur că va avea o și mai bună primire, e acela care declară: „Vă voiu scăpa de războiu".

Dar să ne înțelegem, căci e foarte important să se înțeleagă exact cele de mai sus. Englezii, odată ce războiul e hotărît, sunt capabili să'l ducă cu o energie înverșunată, care, unită cu formidabilele lor resurse, le asigură de obiceiu succesul final. Iată de ce limbajul care trebue să se întrebuințeze față de dânșii, e acela pe care l-am explicat aci. Partidul conservator, oricare ar fi defectele sale, — și are unele formidabil de mari, — posedă o cunoștință profundă a stării sufletului național. Aceasta nu e de loc de mirare, de oarece conservatorii din această țară sunt englezi adevărați. Vrem să spunem prin aceasta că o atitudine conservatoare e cea mai firească pentru englezi, chiar atunci când aparțin unor grupuri politice înaintate.

Deci, d. Neville Chamberlain ia poziție asupra dorinței de

(Continuare in pag. 2-a)

LUNA CĂRȚII

PROZA

de BRĂTESCU-VOINEȘTI

Ce bine ar fi dacă prețioasa și calda solicitudine pe care Majestatea Sa Regele a arătat-o pentru scrisul românesc, cu prilejul deschiderei expoziției Cărței, ar aduce cu ea o vindecare a tristei și dureroasei stări a scrisului românesc, pricinuită de vinovăția și a scriitorilor și a editorilor și a criticilor!

A acelor scriitori, care făcându-și din literatură o profesie și contând pe sprijinul unei reclame sgomotoase, urmăresc numai dobândirea unui cât mai mare câștig material. Grija trăiniciei operei lor nu-i preocupă cătuși de puțin, și încă și mai puțin gândul înrâurirei ce un scriitor poate prin operile sale să aducă reputației și prestigiului țărei și neamului. De-aici vine graba cu care scriu și surprinzătoarea lor fecunditate. Ce vârstă are domnul cutare? Abia a împlinit 30 de ani și e autorul a două volume de nuvele și a trei romane. Pentru numele lui Dumnezeu! dar o nuvelă și cu atât mai mult un roman, ca să aibă vreo-o valoare, trebue ca autorul să-l fi purtat multă, foarte multă vreme în minte, — să fi dat timp subconștientului său să colaboreze pe îndelete, trezind și adunând împrejurul ideei centrale toate datele, toate imaginile, toate cunoștințele înrudite cu ea și care, culese de autor din diferite locuri și în diferite timpuri, dorm în arhiva memoriei lui. Apoi, după această migăloasă adunare de material, conștiința trează a autorului trebue să-l trieze,—

(Continuare in pag. 2-a)